HISTORIALLINEN AIKAKAUSKIRJA

99. vuosikerta
Julkaisijat Suomen Historiallinen Seura ja Historian Ystäväin Liitto
Päätoimittaja: Juha Sihvola
Toimitussihteeri: Veikko Kallio
Toimittajat: Tiina Kinnunen, Tuomas M. S. Lehtonen, Maria Lähteenmäki, Kimmo Rentola
Hallitus: Pirkko Leino-Kaukiainen (pj.), Jyrki Vesikansa (vpj.), Martti Häikiö,
Katariina Mustakallio, Raimo Salokangas, Kyösti Tiainen
Ulkoasu: Heikki Kalliomaa

SISÄLLYS

Suuntaviivoja

Juha Sihvola, Historia ja suvaitsevaisuus 345

Keskiajan väärennöksiä

Tuomas Heikkilä, Kaupunkien keskiaikaiset perustamiskertomukset. Esimerkkinä sydänkeskiaikaiset Reims, Köln, Mainz ja Trier 348
Samu Niskanen, Anselm Canterburylaisen nimitys arkkipiispaksi 354
Mari Mäki-Petäys, Aleksanteri Nevski ja venäläisyyden aate 363

Kolumni

Tuomas M. S. Lehtonen, Keskiaika nyt – muoti ja tutkimus 374

Tutkimuksia

Pauli Heikkilä, Euroopan Yhdysvallat ja Suomen hallitus 376

Katsauksia

Marja Jalava, Jumalan kuolema? – nietzscheläiset ja kollektivistinen kansallisidealismi autonomian ajan Suomessa 390
Pasi Ihalainen, Varhaismodernien kansallisten identiteettien historiaa kansallisesta ja vertailevasta näkökulmasta 402

Keskustelua

Pekka Masonen, Afrosentrismi: lyhennetty oppimäärä 418
Martti Häikiö, Tyhjää kielipeliä 420

Arvosteluja

Kai Häggman, Piispankadulta Bulevardille. Werner Söderström Osakeyhtiö 1878-1939 *(Tiina Kinnunen)* 422
Kari Selén, Sarkatakkien maa. Suojeluskuntajärjestö ja yhteiskunta 1918-1944 *(Risto Alapuro)* 425
Jukka Seppinen, Paasikiven aikakauteen *(Tuomo Polvinen)* 429
Matti Virtanen, Fennomanian perilliset *(Vesa Vares)* 433
A.M.S. Boëthius, Filosofian lohdutus *(Antti Ruotsala)* 435
Tuomas M. S. Lehtonen, Hopeamarkkojen evankeliumi. Kirjoituksia sydänkeskiajan kulttuurihistoriasta; Tuomas M. S. Lehtonen ja Päivi Mehtonen (toim.), Historia. The Concept and Genres in the Middle Ages *(Taneli Kukkonen)* 437
Jussi Kotkavirta ja Arvi Tuomi (toim.), Toivo ja luottamus epävarmuuksien maailmassa. Filosofisia ja teologisia puheenvuoroja *(Ilari Lindroos)* 440
Pirjo Markkola (toim.), Gender and Vocation. Women, Religion and Social Change in the Nordic Countries, 1830—1940 *(Seija Jalagin)* 443
Rainer Smedman, Sotureista ja metsästäjistä maanviljelijöitä. Oglalat valkoisen miehen tiellä, 1868-1887 *(Keijo Virtanen)* 446
Detlef Jena, Potemkin, Favorit und Feldmarschall Katharinas der Großen *(Pertti Luntinen)* 448

Tiedemaailma

Uutta kaupunkivaltioiden tutkimuksesta *(Björn Forsen)* 450
Muutos, politiikka ja moderni kaupunki *(Tanja Vahtikari)* 454
Heikki Waris tarjosi kahvit *(Arto Nevala)* 456
Väitöksiä 458
Nimityksiä 460
Kirjoittajat 461

Notes on the contents 460

Vuosikertahakemisto 462

Kansi: Eero Järnefelt, *Idän myrskyssä.* 1890-luku. Yksityiskokoelma. Kuva: Otavan arkisto.